BIBLIOTECA SATULUI

de prof. ERNEST GRINȚESCU

Când am văzut îndreptarea orășenilor spre sate, ne-am gândit că, pe lângă punerea lor la adăpost și cruțarea vieților, se va produce și o comunitate sufletească între ei și săteni, pentru îndrumarea acestora din urmă pe căile unei vieți civilizate și demne de secolul în care trăim. In multe cazuri sfatul bun a prins, iar viața de țară începe să ia un trai mai omenesc.

E de prisos să arătăm ce mare binefacere se realizează în acest mod.

A lumina săteanul înseamnă a-l îndruma pe o cale de progres, stimulându-l să-și creeze el însuși o nouă stare sufletească și un îndemn pentru sporirea efectivă a muncii sale, devenind un alt om, cu alte vederi asupra rostului său în familie și mai ales în societate, față de care își arată simțul de răspundere.

In deosebi pe tărâmul economic, acțiunea aceasta are rezultate din cele mai fericite, atunci când sfatul dat, pus în aplicare, se dovedește folositor și vrednic de repetat și imitat de alții. Atunci se vede adevărata binefacere a contactului dintre cel știutor și cel neștiutor condus să simtă din plin urmările progresului.

Orășenii, cari au început această acțiune, trebue să fie bucuroși de contactul ce-au avut cu sătenii și mai ales de efectul produs asupra gospodăriei acestora.

Dar, vine vremea ca orășenii binevoitori să părăsească satele, întorcându-se la căminul lor. Dacă îndemnul lor spre mai bine nu e sprijinit pe carte, care să amintească săteanului totdeauna sfatul bun, atunci nimic nu rămâne din contactul chiar cât de strâns al celor două lumi.

Iată cum se desprinde nevoia înființării bibliotecilor rurale, în special cu cărți agricole, cari să treacă din mână în mână, fără a se irosi, ca acele foi volante ce nu lasă urme. Biblioteca este o instituție stabilă, condusă cu răspundere și continuitate. Cartea plecată de-acolo trebuie să vină negreșit la loc, sub sancțiune de despăgubiri, cari să nu încurajeze nici neglijența, nici înstrăinarea.

Inițiativa unor asemenea biblioteci nu trebuie să vină dela autoritate, care are aerul impunerii cu sila și lipsa de răspundere în conducere, ci inițiativa trebuie să pornească dela particularul refugiat, care știe ce înseamnă binefacerile științei iar conducerea să fie încredințată celui mai răsărit din sat, care are simțul binefacerilor și al solidarității. Lucrurile temeinice se fac dela suflet la suflet, stabilindu-se acea comunitate spirituală, care reprezintă fundamentul lor.

Alegerea cărților și broșurilor trebuie făcută cu multă chibzuială, pentru ca totul să fie pe înțelesul sătenilor, îndepărtându-se acele lucruri de prisos, pe cari unii binevoitori se simt datori să le doneze, ca să... scape de ele. De asemenea să nu fie cărți în limbi străine, pe cari populația dela sate nu le poate folosi.

Odată citite cărțile de specialitate agricolă și cu folos practic imediat, se naște dorința de consultare și a cărților cu altfel de conținut: religios, moral, higienic și chiar distractiv, toate îndrumând spre un trai mai omenesc cu mijloace simple, la îndemâna celui ce trăește la țară. O ființă nouă s'ar naște, cu dorința de o viață mai bună, cu un rezultat sporit al muncii, cu o sănătate deplină și cu o locuință îngrijită.

Prin astfel de inițiative trecerea orășenilor pela sate va lăsa urme nepieritoare pentru binele tuturor.

—⊙◆⊙—

OFIȚERI DECORAȚI

Prin Inalt decret nr. 1292/944 s'a conferit ordinul militar „Mihai Viteazul" cl. III-a următorilor ofițeri din armata română și germană:

Generalului de brigadă Hagemann Wolf.

Generalului de brigadă Ritter von Xylander Wolf Dietrich.

Colonelului Carp G. Corneliu.

Colonelului Ardeleanu Radu.

Idem prin Inalt decret nr. 1294/944 s'a conferit ordinul militar „Mihai Viteazul" cl. III-a a ofițerilor superiori și inferiori după cum urmează:

Ordinul militar „Mihai Viteazul" cl. III-a post mortem"

Maiorul Heine Roland.

Locot. de rez. Garoafă Gheorghe.

Ordinul militar „Mihai Viteazul" cl. III-a

Colonelului Eftimiu Ion.

Maiorului Cristea M. Andrei.

Sublocotenentului Săvulescu R. Ioan.

Sublocotenentului de rezervă Zamfirescu Octavian.

Sublocotenentului de rezervă Sora I. Gheorghe.

SCRISORI DIN FRANȚA

LA FONTAINE - LAFITTE - LAZZARI

de POMPILIU PĂLTĂNEA

Vichy, Iulie 1944

In galeria Drouant-David s'a deschis o atrăgătoare expoziție La Fontaine. Operele celebrului fabulist continuă să apară în numeroase ediții, pe care publicul le caută ca un prețios reconfort în împrejurările dureroase de astăzi. Expoziția pariziană este organizată de gruparea ilustratorilor cărții ce se intitulează „Salonul celor patru culori" și care-i prezidată de eruditul istoric al capitalei, d. Baron de Villefosse: treizeci și doi de artiști, diferiți ca mijloace de expresie, dar egali sau interesanți ca umor și ingeniozitate, printre cari se află talente consacrate ca ale d-lor Bouville, Sennop, Maynard, Le Chautre, Lebédeff, Monier, Leconte etc., au ilustrat fiecare o fabulă de La Fontaine în chip original și pitoresc, fructul colaborării lor fiind un album ce atestă azi mai mult ca oricând trăinicia și valoarea gustului francez.

In acelaș timp la Bayonne s'a celebrat aniversarea bancherului Jacques Lafitte, originar din marele oraș basc și mort la Paris acum o sută de ani. Viața acestui financiar, care a fost numit regele bancherilor și bancherul Regilor, constitue exemplul uimitoarei ascensiuni pe care un om o poate atinge în cariera-i lumească. Fiul unui modest tâmplar, după ce însușî a mânuit ferăstrăul și dalta, a devenit guvernator al Băncii Naționale, apoi ministru și chiar președinte de consiliu. Venit pe jos la Paris, în tinerețe, s'a adresat unui puternic operator la bursă, să-l ia ca amploiat. Patronul solicitat, privindu-i înfățișarea neînsemnată, îl respinse ca nedemn; tânărul baschez fără să protesteze căută să iasă din birou, însă văzând pe jos în pragul ușii un bold, îl ridică și-l predă magnatului, care-l opri spunându-i: „Un om care nu lasă nimic să se piardă știe ce-i economia; te angajez în serviciul meu". Așa Lafitte apucă drumul gloriei, cel puțin după cum povestește legenda.

D. Octave Aubry socoate povestea o legendă, precizând că Lafitte a fost admis fără dificultate la Banca Perregaux și că după douăzeci de ani de muncă încordată, deveni asociatul stăpânului, înainte de a se impune ca vistiernic al lui Napoleon și Ludovic al XVII și ca prim financiar al Europei.

Dacă financiarul Jacques Lafitte, care s'a ridicat pe cele mai înalte trepte în Franța, era un fiu autentic al gliei, compozitorul Silvio Lazzari, decedat de curând, era un fiu adoptiv, fiind născut la Insbruck, de origine italiană. Celebrul autor al „Leproasei" lui Maeterlinck, care a cunoscut la Paris strălucite succese care l-au consacrat definitiv, și-a făcut studiile pe malurile Senei; profund înțelegător al Bretaniei, întreaga-i existență a fost obsedată de poezia misterioasă a provinciei Armori, pe care a evocat-o în opera-i cu același titlu. Viața și opera acestui mare liric, care deținea secretul limbajului patetic, arată atracția pe care o exercită Franța asupra firilor de elită și în același timp contribuția acestora la strălucirea patriei de adopțiune, cât și la îmbogățirea patrimoniului european.

VOCI DIN PUBLIC

PENTRU DIRECȚIA GENERALĂ C. F. R.

Ziarul nostru are în permanență o rubrică specială, în care sunt elogiate faptele personalului c.f.r. și evidențiate — atât cât ne este azi îngăduit — nevoile și doleanțele lui.

Dacă suntem nevoiți să arătăm, în rândurile ce urmează, intolerabile fapte săvârșite de unii ceferiști o facem tocmai ca aceștia să fie sancționați cum se cuvine, convinși fiind că ei aruncă o pată urită asupra întregului personal, dacă nu sunt pedepsiți și puși în afară de posibilitatea de a mai comite asemenea acte rele.

De câtva timp coletele cu ziare sau ajung în unele localități cu întârziere — adoua zi — sau nu mai ajung la destinație sau cu foi lipsă din pachete, uneori.

Dacă un colet ajunge cu întârziere de mai multe ore — uneori o jumătate de zi sau chiar o zi — înseamnă că acea marfă nu mai are valoare, căci cine cumpără de pildă Miercuri dimineața, un ziar ce era așteptat Marți la aceiași oră.

De pildă în noaptea de 28—29 Iulie, depozitarul nostru din Tg. Jiu a primit „Universul" nr. 208, cu francatura 6383, un colet de100 foi. Restul de 1600 foi din nr. 208 a sosit în noaptea următoare odată cu „Universul" nr 209.

Este ușor de înțeles ce soartă au avut cele 1600 exemplare, sosite după 24 ore, în afară de faptul că o zi mai înainte cititorii au fost lipsiți de lectura ziarului, atât de mult așteptat în împrejurările de azi. Și paguba administrației, pentru asemenea cazuri cine o suportă, cine este dator să o suporte?

PROBLEMA INCĂLZITULUI IN BLOCURI

Proprietarii de imobile, în special blocurile, sunt solicitați să introducă încălzitul cu gaz metan, iar devizele respective sunt destul de urcate.

Proprietarii pretind și ei ca după ce s'a făcut racordul, lucrările interioare să fie executate de ei urmând ca societatea să le recepționeze, dată fiind marea diferență dintre prețurile ce li se cer și cele cu care se poate face aprovizionarea materialelor.

Societatea nu acceptă însă pretențiunile drepte ale proprietarilor cari nu pot, pe aceste vremuri de sacrificii, să plătească sume fabuloase pentru materialele existente în comerț cu prețuri rezonabile.

Se impune o grabnică rezolvire a acestei chestiuni.

PRIMEJDIA TURBĂRII

In luna Iulie a. c. guvernul a venit cu o lege bine primită de toată lumea, referitoare la înlăturarea primejdiei turbării, prin obligarea proprietarilor de câini să nu-i plimbe prin orașe fără botnițe, și să nu-i introducă prin băcănii, restaurante etc.

Cât despre câinii vagabonzi, se legifera urgența lor exterminare.

De și s'a scurs o lună de la promulgarea acestei binefăcătoare legi, se constată că străzile orașelor sunt și azi frecventate de numeroși câini vagabonzi, iar câini cu botniță, trimeși '- aeriseală de proprietari, nu există nicăeri.

Socotim că organele polițienești trebue să intervie cu toată energia pentru respectarea legei și evitarea unei primejdii așa de grave.

—⊙◆⊙—

Salonul oficial de toamnă

D. profesor Ion Petrovici, ministrul culturii naționale, a hotărît ca Salonul oficial de toamnă să se deschidă și anul acesta tot în sălile Fundației Dalles, din bul. Brătianu.

In chip excepțional, la acest salon, pe lângă lucrările de desen, gravură și afiș, se vor admite și lucrări în aquarelă și goașe. Artiștii vor putea prezenta, spre alegere, cel mult șase lucrări, indiferent de tehnică. Lucrările trebue depuse la Fundația Dalles în zilele de Miercuri 27, Joi 28, Vineri 29 și Sâmbătă 30 Septembrie a. c. Informații suplimentare se pot obține dela direcția artelor, sr. Gen. Berthelot 28.

TEATRUL DE RĂZBOIU DIN FRANȚA

IN INIMA FRANȚEI

DELA RENNES LA CHARTRES

I

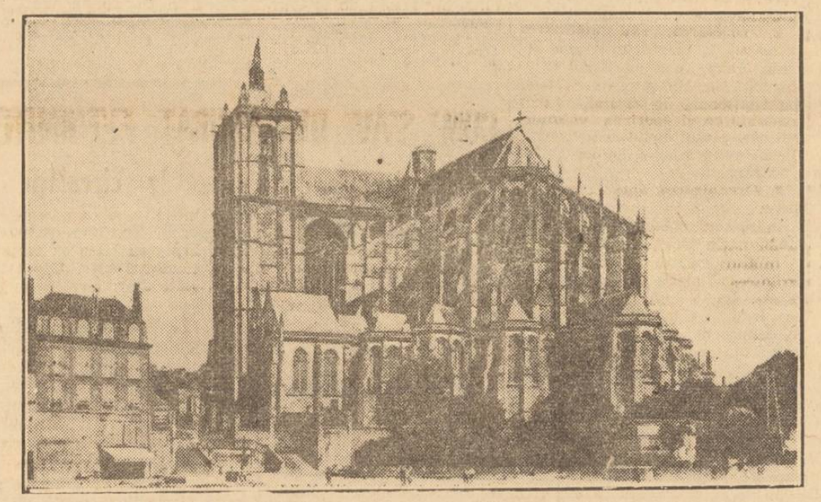

Catedrala din Le Mans

Distanța de 286 de km. dela Rennes la Chartres se poate străbate, cu un tren rapid, în 4 ore, dar n'aș sfătui pe nimeni să facă această călătorie, fără să se oprească cel puțin la Vitré, la Laval și la Le Mans ,localități prea interesante spre a fi trecute cu vederea.

VITRÉ, numai la o depărtare de 37 km. de Rennes, e un oraș vechiu, cu peste 8.000 de suflete, așezat, într'un cadru pitoresc, pe malul stâng al râului Vilaine. E una din localitățile cele mai curioase ale Franței, cu ulițele și ulicioarele ei înguste și întortochiate, cu casele ei, mari și mici, lucrate în lemn și în piatră, cu turnulețe, ieșituri și firide, păstrate, fără nici o schimbare, din evul-mediu. Parte din aceste clădiri au porticuri sprijinite pe stâlpi de lemn și formează arcade sau galerii acoperite foarte curioase. Interesante sunt resturile vechilor fortificații ale orașului și, în special, castelul feudal, din sec. al XIV-XV-lea, restaurat în parte în secolul trecut, cu frumoasele lui turnuri ce-i dău un aspect impunător. La 6 km. de Vitré se află Castelul des Rochers, unde a locuit multă vreme Madame de Sévigné și unde s'au păstrat multe amintiri de-ale marei scriitoare.

Plecând dela Vitré, ajungem, după 36 de km., la LAVAL, capitala departamentului Mayenne, oraș cu 28.000 de loc. Numele de Laval, care însemna, în vechea franceză, „valea", i-a fost dat din pricina așezării lui în valea râului Mayenne. In vechime îl găsim pomenit cu numele de La Val Guyon, când se vorbește de ocuparea lui de către Normanzi și apoi de Bretoni, în anii 834 și 865. Monumentele cele mai de seamă al orașului sunt castelul și catedrala. Castelul se compune din două părți: „Castelul-vechiu" și „Castelul-nou". Primul e o fortăreață, înnegrită de veacuri, clădită în anul 1020, cu un turn mare, rotund (donjon), din sec. al XII-lea, și care a aparținut odinioară mănăstirii Clermont. „Castelul-nou", clădit în parte în epoca Renașterii, dar mărit în secolul trecut, servește astăzi ca Palat de justiție. Catedrala, închinată S-tei Troițe, datează din veacul al XII-lea, dar a fost restaurată în sec. al XVI-lea. O altă biserică, mai impunătoare decât Catedrala, e biserica „Notre-Dame-d'Avénières", clădită în stil roman în sec. al XII-lea, refăcută apoi în sec. al XV-lea și al XVI-lea, și terminată abia în veacul trecut. Deasupra turnului ei se ridică o frumoasă „flèche" de piatră, care datează din anul 1534. In piața din fața primăriei se înalță statuea de bronz a lui Ambroise Paré (1517-1590), medicul lui Henric al IV-lea, datorită lui David d'Angers.

După o călătorie de 89 km. dela Laval, trenul se oprește la LE MANS, capitala departamentului Sarthe, cu o populație de 77 mii de suflete. Orașul e așezat pe amândouă malurile râului Sarthe, dar cea mai mare parte, pe un deal de 51 de m., la stânga râului. Localitatea e veche, căci exista încă pe timpul cuceririi Galiei de către Romani și era capitala tribului celtic al Cenomani-lor. Numele cel vechiu al orașului era Celmans, derivat dela numele tribului care-l locuia. Prima silabă a acestui nume, fiind confundată cu adjectivul demonstrativ cel (devenit mai târziu ce), s'a scris multă vreme Ce Mans, ca și când ar fi fost vorba de „acest Mans", ceea ce era un non-sens. Cu timpul s'a operat schimbarea acestui nume cu cel actual Le Mans, în care însă abia se mai recunoaște numele tribului din care derivă. Ocupat în sec. al XI-lea de Wilhelm Cuceritorul, orașul acesta a avut mult de îndurat în cursul veacurilor următoare, mai ales în timpul războaielor dintre Franța și Anglia. Măreața catedrală, unul din cele mai frumoase monumente ale Franței, închinată Sfântului Iulian, primul episcop al orașului, datează din sec. XI-XV-lea. Clădirea a suferit multe schimbări de când episcopul Vulgrin i-a pus prima piatră de temelie, în 1060. Marele portal, din sec. al XI-lea, e simplu și fără turn. In colțul din dreapta al fațadei, între două contraforturi, se vede o piatră ce are înfățișarea unui menhir, și nimeni nu-și poate explica ce rost are acolo. Absida e partea cea mai măreață a catedralei, impunătoare prin dimensiunile ei colosale și prin mulțimea contraforturilor și a micilor abside ce o împodobesc. Turnul, înalt de 76 de m., se află deasupra portalului lateral. Cartierul catedralei e cel mai vechiu al orașului, păstrându-se acolo multe case din sec. al XV-lea și al XVI-lea. Una din ele, numită pe nedrept „Casa Reginei Bérengère" (văduva lui Richad Inimă-de-Leu, înmormântată în catedrală), are o fațadă curioasă, cu sculpturi în piatră și în lemn.

Plecând dela Le Mans, după o călătorie de 124 de km., ajungem la Chartres, de care ne vom ocupa într'un articol viitor.

I.-A. C.

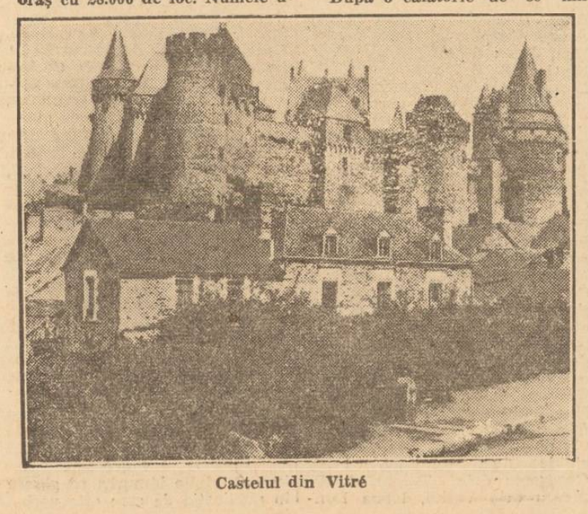

Castelul din Vitré

Rufărie pentru echiparea armatei
livrează prompt din depozit
orice cantitate
Intreprinderile „ISAROM"
Oficiul de distribuire: Str. Sf-ta Vineri 1 Et. I
Telefon 5.45.99
4001

Sursa ochelarilor din țară

OCHELARI
de soare și medicali
„ZEISS, BUSCH, RODENSTOCK"
cel mai mare magazin de optică din țară
INSTRUMENTE MEDICALE
USTENSILE de LABORATOR
USTENSILE FARMACEUTICE
Prețuri moderate — Revânzătorilor rabat
„CENTRALA LABORATOARELOR"
Str. Academiei No. 1 - Telefon 4.13.86 - 5.22.91
Reg. Com. 105/940
35

BOLERO
CAROL 4 (colț Victoriei)
a primit și a pus în vânzare
un nou transport de
GALOȘI și ȘOȘONI bărbătești
din cauciuc marca „CAUROM"
Precum și SANDALETE ITALIENEȘTI
pentru Doamne, începând dela
Lei 1.890 per.
4012

Specialități de Parfumerie
Articole de toaletă fină
Specialități medicale
indigene și străine
La Drogueria Medicinală „SAVOY"
FARMACISTA MARIA LASCAR
Reg. Com. No. 1413/943 CALEA VICTORIEI 33

Sală de Cinematograf sau Teatru
în plin centru
se închiriază
Construcție modernă, 800 locuri, aer condiționat, aparate de proecțiune ultima perfecțiune.
Oferte se vor adresa prin „Publicom" S. A. R., Pasagiul Comedia, sub „Cinematograf".
4003

TRANSPORTURI
efectuăm zilnic, colective și mașini complecte în întreaga țară, cu turisme și autocamioane.
Prețuri maximale.
Adresați:
COOPERATIVA „ARDEALUL"
Str. Carol 42, etaj I. Telefon 3.50.27.
4002

CUPOANE
DE: STOFE ȘI MATASURI DE DAMĂ
găsiți la
ȘTEFAN COSAC
fost la Casa Oștirii
Str. Filiti No. 6
prin Calea Victoriei 2.
22

BUTOAIE
galvanizate și negre
BIDOANE galvanizate
REZERVOARE cilindrice
ULEIURI minerale
Depozitul, Romană 234.
Telefon 1.11.77.
4006

Vând URGENT
MOTOCICLETĂ
marca STANDARD
2 timpi, cauciucuri, piston noi, genți, tobele, rezervor cromate, linie sport. B-dul Tache Ionescu 17, Atelierul Electric Baumüller sau Atelier Mecanic Anton Chiriac, Cuțitul de Argint 128
17

Transporturi
cu autocamioane mari proprii
execută toată țara. Mărfuri, bagaje, ambalări. 5.88.18.
41

5.95,45
Teatrul ALHAMBRA
In fiecare seară la 7.30
Spectacolul care a cucerit Bucureștiul
In spațiul Alhambra...
Lipiște deplină!...
Spectacolul se termină la 9.30 precis.
MÂINE Joi ora 4 Matineu
23

Azi fac eu cinste
am câștigat la Loterie.
Faceți și voi ca mine și veți câștiga.
Loteria lunară împarte în fiecare lună
Lei 51.500.000
Cu un loz se poate câștiga
LEI 5 MILIOANE
Loteria de Stat lunară
GRUPA 32 SERIA AUGUST
Tragerea la 31 August 1944

RUFĂRIE
pentru
ECHIPAREA ARMATEI
livrează prompt din depozit
orice cantitate
RUTEX Bd. Brătianu 24
Tel. 3.87.60
4005

F. Topârceanu
producție proprie de
PERII — PENSULE — BIDINELE
Livrează prompt din depozit Loco și Provincie
Pensule late, canadiene simple, duble, flader și calorifer; pensule presate în tablă patente; Pensule Faust în șease colțuri (Pensule de Pumn); Pensule liniare late, rotunde și de pictură din păr de porc; Bidinele zugravi și gospodari; Perii de tot felul
Garantat execuție 100% păr de porc
Calea Moșilor No. 51 — București — Telefon 4.58.48
Reg. Com. 443/941 725

Transporturi și Intrepozitări
de orice fel de mărfuri și coletărie execută prompt
C. T. C.
COMPANIA DE TRANSPORTURI ȘI COMERȚ S. A. R.
Str. Academiei 29, Etaj II Telefon 4.96.20—5.56.20

Caut CAMION
Chirie lunară sau la cursă. Adresați „PRONTO", Strada Lipscani Nr. 86. Pas. Comercial. Telefon 3.05.21.
46

Transporturi
Localitate și provincie, efectuez cu camionetă de 1500 kg. perfectă. Prețuri avantajoase. Adresați: Telefon 3.05.62, B-dul Ardealului 59.
36

CURTEA MARȚIALA C. M. C.
Publicațiune
Se aduce la cunoștința generală că în ziua de 28 August 1944, orele 15 și zilele următoare la aceeași oră, va avea loc în localul Curții Marțiale C. M. C. (Arsenalul armatei, str. Uranus nr. 6) o nouă licitație publică pentru vinderea obiectelor corp delict ca: îmbrăcăminte, încălțăminte, lingerie și diverse.
Tabelul acestor obiecte se poate vedea zilnic la Curtea Marțială și închisoarea C. M. C.
Președintele comisiei licitației
Căpitan Fl. Butoi
29

GREFA TRIBUNALULUI ARAD
SECȚIA I-a
EXTRAS
Nr. 14.451
D. Szgal Iuliu, din Arad, str. Popa Ioan Rusu nr. 2, prin petiția înregistrată sub nr. 691, dosar nr. C. 157/1944 din 2 Februarie 1944, a intentat acțiune de divorț contra soției sale născută Steiner Margareta, din Arad, str. Popa Ioan Rusu nr. 2, pentru motive determinate de lege.
Din căsătoria soților a rezultat un copil cu numele Petru, în etate de 7 ani.
Soția nu posedă avere.
Termen în fond la 30 August 1944.
Grefier, Indescifrabil
8510

Diferite MAȘINI ptr.
DESCOJIT OREZ, ORZ
FL. SOARELUI, RICINĂ
Curățitoare combinate de grâu și rapiță
Livrează imediat: L. Botvinic & Fiu. Călărași 44, Tel. 3.23.06
803

5 Berbeci
rasă Karakul cumpărăm imediat.
Adresați ziar, căsuța 176 M.

Anunț
Cumpărătorii parcelelor dela defuncta Ecaterina Toneanu sunt avizați că orice sume de bani datoresc, să le depună pe contul moștenitorilor și recipisele la Trib. Ilfov S. VI, dos. 3.569/944, unde s'a deschis succesiunea.
40

GARAJ
pentru automobil caută de închiriat, în apropiere de Str. Toamnei, colț cu Maria Rosetti.
Telefonați 3.26.35.
1900

Magazinul de Corsete
D-na LĂZĂRESCU
(CORLĂNESCU)
Str. Buzești 60
MAGAZINUL DE CORSETE a reînceput activitatea.
32

Autoturism
merge provincie. Joi merge Brașov. Telefon 3.96.55.
42